

Ændringsforslag til L 16, forslag til lov om ændring af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap (Tydeliggørelse af retten til rimelig individuel tilpasning i forhold til dagtilbud til børn og i forhold til folkeskolen)

Ændringsforslag

Af social- og indenrigsministeren, tiltrådt af [...]:

1) Undertitlen affattes således:

» (Tydeliggørelse af retten til rimelig individuel tilpasning af ydelser til børn og unge i dagtilbud og i folkeskolen samt i friskoler og private grundskoler (frie grundskoler))«.

[Præcisering af lovforslagets undertitel og konsekvensrettelse som følge af ændringsforslag nr. xx]

2) I den under nr. 3 foreslåede § 9 a, stk. 1, indsættes efter »folkeskolen,«: »samt i friskoler og private grundskoler (frie grundskoler),-«. [ikke kursiv i den tekst, der indsættes]

[Udvidelse af lovforslagets anvendelsesområde]

3) I den under nr. 3 foreslåede § 9 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »folkeskolen«: »samt i friskoler og private grundskoler (frie grundskoler)«.

[Konsekvens af udvidelse af lovforslagets anvendelsesområde]

4) I den under nr. 3 foreslåede § 9 a, stk. 2, 2. pkt., ændres »eller folkeskolens« til: »skolens«.

[Konsekvens af udvidelse af lovforslagets anvendelsesområde]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med lovforslaget indføres en ny bestemmelse om, at børn og unge med handicap har ret til rimelig individuel tilpasning af ydelser i dagtilbud og i folkeskolen (§ 9a). Med ændringsforslaget præciseres og konsekvensrettes undertitlen, og det foreslås at tilføje "samt i friskoler og private grundskoler (frie grundskoler" i undertitlen, som en følge af ændringsforslag nr. xx.

Til nr. 2

Det fremgår af den foreslåede nye § 9 a i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap (lovforslagets § 1, nr. 3), at børn og unge med handicap med forslaget vil have ret til rimelig individuel tilpasning af ydelser i dagtilbud og i folkeskolen, således at de kan opnå samme muligheder for deltagelse som andre børn og undgå forskelsbehandling.

Det fremgår af § 12 i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap, at klager over overtrædelse af forbuddet mod forskelsbehandling og mod repressalier kan indbringes for Ligebehandlingsnævnet.

Den foreslåede bestemmelse vil derfor medføre, at der vil være klageadgang til Ligebehandlingsnævnet og mulighed for nævnet til at tilkende den forurettede en godtgørelse.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget vil indførelsen af den foreslåede nye § 9 a ikke betyde, at Ligebehandlingsnævnet får kompetence til at træffe afgørelser vedr. anvendelse og fortolkning af regler i anden lovgivning. Nævnet vil alene kunne tage stilling til spørgsmål om anvendelse og fortolkning af den lovgivning, som er omfattet af nævnets kompetence, jf. § 1 i lov om Ligebehandlingsnævnet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1230 af 2. oktober 2016. Nævnet vil således i relation til rimelig individuel tilpasning alene kunne tage stilling til, om den pågældende borgers ret til rimelig individuel tilpasning er tilgodeset eller ej. Nævnet vil derimod ikke kunne tage stilling til, om omfanget og kvaliteten af den indholdsmæssige ydelse, som leveres til barnet i det pågældende dagtilbud eller den pågældende folkeskole, er korrekt.

Det fremgår derudover af lovforslaget, at det omfatter ydelser på dagtilbudsområdet og på folkeskoleområdet. Ved dagtilbud forstås daginstitutioner (kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privatinstitutioner) og dagplejere (kommunal og privat dagpleje), som er omfattet af dagtilbudsloven. Ved folkeskolen forstås kommunale folkeskoler og kommunale specialskoler og specialundervisningstilbud.

Af lovforslagets bemærkninger fremgår det desuden, at bestemmelsen hverken vil udvide eller begrænse gældende ret efter sektorlovgivningen. Indførelse af en bestemmelse om ret til rimelig individuel tilpasning medfører ikke, at der skal ske en skærpet proportionalitetsvurdering eller et retskrav ud over, hvad der er reguleret i sektorlovgivningen.

Endelig fremgår det af lovforslagets bemærkninger, at det er det enkelte dagtilbud hhv. den enkelte folkeskole, der skal foretage rimelig individuel tilpasning, men det er den pågældende kommunalbestyrelse, der har det overordnede ansvar, ligesom det er den pågældende kommunalbestyrelse, der skal betale en evt. godtgørelse til borgeren, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Med ændringsforslaget foreslås det, at den foreslåede § 9 a udvides til også at gælde for friskoler og private grundskoler (frie grundskoler), dvs. for børnehaveklasse, 1.-10. klassesetrin, heltidsskolefritidsordning, skolefritidsordning for skolens børnehaveklasse og 1.-3. klasse, således at kravet om rimelig individuel tilpasning også gælder på disse områder. Der indføres dermed ligeledes klageadgang til Ligebehandlingsnævnet og mulighed for at få tilkendt godtgørelse. Privatinstitutioner og private pasningsordninger efter dagtilbudslovens regler er allerede omfattet af lovforslaget.

Frie grundskoler kan inden for rammerne af lov om friskoler og private grundskoler m.v. give undervisning, der stemmer med skolernes egen overbevisning, og tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse med denne overbevisning. Skolerne afgør frit inden for de samme rammer, hvilke elever de vil have på skolerne. Frie grundskoler giver undervisning for børnehaveklasse og 1.-9. klassesetrin, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

En fri grundskole skal efter regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren, give specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til elever i medfør af § 3, stk. 2, 2. pkt., i lov om folkeskolen, tilbyde supplerende undervisning eller anden faglig støtte til en elev, der har brug for støtte, og som ikke kan understøttes alene ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, med henblik på elevens inklusion i den almindelige undervisning, jf. § 3 a, 1. pkt., i lov om folkeskolen, yde personlig assistance, der kan hjælpe en elev til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen, hvis der er behov herfor, jf. § 3 a, 2. pkt., i lov om folkeskolen.

Klager over Styrelsen for Undervisningsafgørelser om tilskud til personlig assistance kan indbringes for Ankenævnet for Uddannelsesstøtte. Styrelsen kan iværksætte et tilsyn, hvis en forældrehenvendelse giver anledning til bekymring for, at skolen ikke tilbyder elever den fornødne specialpædagogiske bistand.

Ændringsforslaget ændrer ikke på gældende ret på de to områder.

Udvidelse af lovforslaget ændrer heller ikke på, at bestemmelsen hverken vil udvide eller begrænse gældende ret efter sektorlovgivningen. Indførelse af en bestemmelse om ret til rimelig individuel tilpasning medfører ikke, at der skal ske en skærpet proportionalitetsvurdering eller et retskrav ud over, hvad der er reguleret i sektorlovgivningen.

Ud fra ovenstående forudsætninger om, at der ikke er tale om udvidelse af gældende ret i forhold til sektorlovgivningen, vurderes forslaget ikke at medføre økonomiske konsekvenser af større betydning for fri- og privatskolerne.

Ligebehandlingsnævnet kan tilkende borgerne godtgørelser i forbindelse med klagesager om forskelsbehandling på grund af handicap. Den enkelte fri- og privatskole vil med forslaget blive ansvarlig for at skulle udbetale en eventuelt godtgørelse til borgeren. Dette vil være en merudgift. Efter det oplyste har Ligebehandlingsnævnet behandlet og afgjort 28 sager fra september 2019 til september 2020. Der er givet medhold og godtgørelse i tre sager. I to af sagerne er der givet godtgørelser på 5.000 kr., mens der ikke er kendskab til niveauet i den tredje sag. På den baggrund vurderes merudgiften til udbetaling af godtgørelse til borgeren for fri- og privatskoler at være på et marginals niveau. Godtgørelser skal således afholdes inden for den enkelte fri- og privatskoles eksisterende økonomi.

Forslaget vil kunne medføre øgede administrative omkostninger til dokumentation, redegørelser mv., såfremt en sag bringes op for Ligebehandlingsnævnet. Merudgifter forventes at være begrænsede for fri- og privatskoler, og de vil skulle afholdes inden for den enkelte fri- og privatskoles eksisterende økonomi. Såfremt der som følge af forslaget måtte ske en praksisændring i forhold til tilbud til målgruppen på fri- og privatskoler, eller såfremt kendelser i Ligebehandlingsnævnet har en større økonomisk konsekvens for skolerne end forudsat ovenfor, kan forslaget potentielt indebære større merudgifter for fri- og privatskoler. Dette kan dog ikke kvalificeres nærmere på det foreliggende grundlag.

Til nr. 3

Det fremgår af den foreslåede nye § 9 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap (lovforslagets § 1, nr. 3), at retten efter stk. 1 ret til rimelig individuel tilpasning af ydelser i dagtilbud og i folkeskolen kun gælder tilpasning, som er rimelig, og som dermed ikke indebærer en uforholdsmæssig stor byrde for dagtilbuddet eller folkeskolen. Med ændringsforslaget foreslås det samme at skulle gælde for friskoler og private grundskoler (frie grundskoler).

Til nr. 4

Det fremgår af den foreslåede nye § 9 a, stk. 2, 2. pkt., at der ved vurderingen af, hvad der anses for rimelig individuel tilpasning, skalsærligt lægges vægt på effekten i forhold til at fjerne barriererne og på omkostningerne forbundet med tilpasningen under hensyntagen til dagtilbuddets eller folkeskolens ressourcer. Med ændringsforslaget foreslås »folkeskolen« ændret til »skolen«. Ved skolen forstås folkeskolen eller friskoler og private grundskoler (frie grundskoler). Derved vil det samme gælde for både folkeskolen og friskoler og private grundskoler (frie grundskoler).